

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO „SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA DRUŠTVA“

XXVII. LETNIK ————— 1927 ————— ŠTEV. 10

S TRIGLAVA PEŠ V LJUBLJANO

JOS. WESTER

Zanimalo me je vedeti, kolika je zračna razdalja med vrhom našega gorskega prvaka Triglava in Ljubljanskim gradom. Meril sem in našel: 63 km v horizontali. No, to ni taka daljava, da bi je količkaj vztrajen pešec ne zmožel v 2—3 dneh, seveda če bi mu bilo hoditi po poti z enakomerno zložnim strmcm ali padcem; vztrajen kolesar bi tako pot prevozil zlahka v 3 urah, avto v brzem diru celó v pol ure, okreten aeroplan pa še dokaj hitreje. In tedaj se mi je spočel načrt, da bi kedaj vso to smer prehodil čez hrib in dol kot preprost planinski turist, seveda ne z namenom, da bi postavil kak časovni rekord — zoprno mi je vsakršno »rekorderstvo«, zlasti pa planinsko — temveč da to hojo, če mi bo nebo naklonjeno, izrabim čim izdatneje v duševno razvedritev in fizično okrepitev, da pri tem izletu поблиže spoznam tiste v pokrajinskem, turističnem in kulturnem oziru prezanimive predele naše lepe domovine, pa naj si bi taka pot trajala tudi teden dni. —

Letošnji pasji dnevi so se že nagibali h koncu, naval sezonskih turistov po planinah je pojemal, barometer je kazal in napovedoval trajno lepo vreme — in odpravil sem se tretjo nedeljo v avgustu s prvim vlakom na Gorenjsko z namenom, da posetim prej še Kranjsko Goro in Prisojnik, nato pa da malo družbo, ki sem jo upal tam najti, popeljem na Triglav, odkoder bi jo sam krenil naravnost proti Ljubljani.

Obrnilo pa se je drugače: v Dovjem sem se slučajno sešel s tovarišem, s katerim sva letos prekolesarila dobršen del Notranjske, Gorskega Kotara in Bele Krajine; slučajno pa sem tudi zvedel, da bi tisto družbo, s katero sem hotel iti na Prisojnik in nato na Triglav, zaman iskal v Kranjski Gori — odšla je bila prav tisti dan v Vrata — in s tovarišem sva se zedinila, da se še ta dan skupno popneva na Triglav. Vsaj vrh Triglava je bil nama skupen cilj; svojega nadaljnjega načrta pa tovarišu nisem maral docela razodeti, dasi sem ga želel imeti vseskoz za sopotnika in sotrudnika.

Nisem ga hotel vnaprej splašiti, če bi mu povedal da nameravam po Triglavu prelesti vsa pogorja, ki se dvigajo med Savo

Bohinjko, med Selško in Poljansko Soro, in končno pri staroznanem »Figovcu« sredi Ljubljane završiti svoje prekoplaninsko romanje. S tem pa moža nočem označiti kot pomišljavega obotavljaja, kakršen zdaleka ni, dasi je prekoračil že svoje šestdeseto leto. Le to, da nisem hotel vnaprej motiti njegovega planinskega načrta — name-raval je mimo Triglavskih jezer v Bohinj in odtod nazaj v Ljubljano — in ker sem vedel, da se letos v planinski hoji še ni prav nič vežbal, me je napeljevalo, da sem o podrobnostih svoje začrtane ture previdno molčal, češ, ko boš z vrha Triglava zrl proti Ljubljani in ti bodo oči odpočivale na vmesnih mejnikih, na Ratitovcu, Blegošu in Tošču, te utegne prevzeti ista želja, ki je navdajala mene, da kot vztrajen potnik, ki ima zmisla za lepote in zanimivosti vseh teh pokrajin, prevališ te vrhove in se končno znajdeš na svojem domu v beli Ljubljani s prijetno zavestjo, da si zlahka premagal vse dozdevne težkoče in namišljene napore in se pri tem sijajno razvedril.

Menda že dvajset let, s presledkom vojnih, posečam Triglav in vsakikrat čutim, da ima zame večjo privlačno moč; vsakikrat se mi zdi, da grem na zaobljubljeno božjo pot kakor verni romar, ki mora vsako leto posetiti vsaj eno romarsko cerkev. Ni zgolj slučaj, da so si naši davni predniki izbrali za romanja cerkve na višinah, da, na visokih gorah, še v tistih časih, ko ni bilo slutnje o planinski turistiki; omenjam le Sv. Kum, Sv. Višarje, Sv. Uršulo, Sv. Goro pri Gorici, Sv. Marijo na Dobraču; zato smelo trdim, da smatram za pravega planinca le tistega turista, ki se z neko pobožnostjo v srcu povzpne na visoki vrh in se istotako s hvaležnostjo v srcu od njega poslavlja. In kateri naših gorskih velikanov naj bi nas bolj mikal in vabil k sebi kakor nebotični Triglav! Res, najvišji vrh je v naši ožji domovini, najvišji v naši državi; v jasnini nam nudi pogled tja gori do Dachsteina in Velikega Kleka, tja do Tirolskih Dolomitov, tja doli na sinjo Adrijo in Snežnik in na Dinaro in »globoko Hrvatijo«: vsa ta obsežna panorama ti obilno povrača tisti »trud«, tiste telesne »napore«, ki si jih moral premagati, preden si dospel na vrh. Nebeška narava je velika dobrotnica in knežje te obdaruje, če si se ji približal z dobrim namenom, s spoštljivostjo in ljubeznijo. Z uprav kraljevsko radodarnostjo te obsiplje, kadar zreš z vrha Triglava ta božji svet, osvetljen od žarkov jutranjega solca ali obrobljen od sijaja večerne zarje. Pa tudi če se podé goste megle preko vrhov in obronkov, če grmi in treska krog tebe in pod teboj, se ti v tem razodeva veličastvo mogočne narave vse drugače kakor tam doli v globini in ravnini, v zavetju mestnega zidovja, pod varnim domačim krovom.

Triglav pa nam ni samo najvišji vrh; ime Triglava nam je geslo, nam je — simbol. Ni ga vrha v vsem slovanskem svetu, čigar ime bi imelo toliko simboličnega pomena, kakor ga ima Triglav za nas Slovence, za vse Jugoslovane. Ural, Tatra, Balkan, Velebit so tudi znaniki slovanske bitnosti, a so pogorja, ne pa tako samostojne, enotne individualnosti, kakor je naš Triglav. In njega bajeslovno ime krije v sebi dokument davne naše zgodovine. Danes pa nam je še več: vsiljeni mejnik naše državnosti, veličastno grozeč pomnik svetovne vojne in njenih, za neodrešene pokrajine našega naroda tako bridkih posledic. Triglav nam je večni »memento«, ki se ne da ne zastreti, ne premakniti, ne razrušiti! To daje Triglavu njegovo značilno posebnost, v tem tiči tajinstveni značaj te mogočne gorske osebnosti! In potnik, kateremu to bistvo našega očaka ni prišlo do zavesti, temveč ki se vzpenja nanj le, da bo mogel reči, da je bil tudi on na Triglavu, ali ki pleza po strmi steni za to, da bi se mogel ponašati s kako »novo smerjo«, v mojih očeh ni pravi planinec, je le — športnik, rekordér, banavz. —

Dovolj teh refleksij! S tovarišem sva jo ubrala iz Vrat v poldanskem solncu proti Pragu. Ta pot mi je najljubša za vzpon na Triglav, ker nudi največ izmene v vidikih in ker si moreš na dveh progah pomagati z oprijemanjem po klinih, kar pomeni hribolazcu, ki si hoče pretegniti tudi ročne in trupne mišice, prav prijetno zaposlitev gornjih okončin. Po pičlih štirih urah tega uspešnega vzpenjanja dosepeš do idiličnega počivališča, do studenca pod Begunjskim vrhom, kjer se pri skrbno zajetem studenčku osvežiš z najboljšim napitkom, kar nam jih neposredno nudi mati narava. Zrak, prost vsakršnih miazmov, solnce, obsevajoče te z jakimi ultravioletnimi žarki, studenčnica, ki dovaja telesu potrebno hladilo in osvežilo, to so tisti čudodelni elementi, ki potnika na planinah v izdatnejši meri prerajajo in pomlajajo, kakor si domišljuje tisti, ki preždevajo tedne in mesece v takozvanih zdraviliščih in letoviščih.

Po kratkem odmoru pri tej triglavski Hipokreni smo usmerili — bila nas je že šestorica, med temi dve mladi lahkokrili dami — pot preko ploščatih Podov in nato po mehkem snežišču naravnost proti Kredarici. Kako zložna je ta pot letos, ko poleti ni bilo izdatnih padavin! Šetalci po Aleksandrovi cesti nam lahko zavidajo zanjo, če imajo kaj smisla za tako planinsko promenado.

Udomili smo se v prijaznem Triglavskem Domu, ko se je solnce že bližalo k robovom Tirolskih Dolomitov. Kdo bi občudoval sijajno prelivanje večernih barv, odražajočih se na nebesnem azurju in na gorskih konturah zapadnega horizonta, skoz okno planinskega Doma, če mu je treba napraviti le par sto korakov na položni vrh Kredarice,

odkoder ima svoboden razgled na vse strani, kolikor mu ga ne zastirajo mogočni skladi Triglavske gmote? Tudi mi smo tako storili; v lepi večerni ubranosti smo zaključili prvi dan Triglavskega izleta.

Mirno je potekla noč v Triglavskem Domu. Dasi so bili vsi prostori zasedeni, vsa ležišča oddana in je med gosti prevladovala mladina, ni nihče motil nočnega počitka. Zdi se mi, da tisto veseljačenje in popevanje pozno v noč v naših planinskih kočah, kar je počitka željnim turistom povzročalo le zlo voljo, k sreči pojema, znak, da je naše občinstvo že toliko uvidevno in disciplinirano, da zna veselo domačnost končati ob času, ko zahtevajo družabni oziri svojo pravico.

Rano zjutraj smo pozdravili azurno vedro nebo. Že so obsevali prvi solnčni žarki sivo pečevje Malega Triglava, ko sem se brez prateža sam vzpenjal po strmi rebri, oprijemajoč se rosnih hladnih klinov, navzgor proti vrhu. Krasna jutranja telovadba, izdatna gimnastika za mišice in pljuča! Ob šestih sem že slonel ob Aljaževem stolpu.

Imel sem to jutro razgled, dalekosežen in jasen, kakršnega še nisem imel s Triglava. Tu, na najvišji točki naše države, obenem na skrajnem mejniku neprijaznega soseda, zreš pod seboj celokupno slovensko zemljo to- in onstran sedajnih političnih mej, zreš obširne nemške in italijanske predele. Navdajajo te vesele in težke misli, zadovoljstvo in gnev, z enim očesom bi se smehljal, z drugim solzil, da govorim po Hamletovo. Prevzema te veličastje narave in v takih trenutkih se iskreno zavedaš, kako globoko občuteno resnico je izrazil Vodnik v svojem »Vršacu«:

»Pod velikim tukaj Bogom
breztelesen bit' želim,
čiste sape sred med krogom
menim, da na neb' živim.«

Kmalu za menoj so dospeli na vrh še drugi turisti, za njimi tudi moj popotni tovariš. Zdaj mu je bilo treba razodeti moj bližnji planinski program vsaj v glavnem; pokazal sem mu smer proti Ljubljani, vmes pa vrhova Ratitovca in Tošča, ki se skoraj krijeta, malo na desno pa vrh Blegoša, ki to premo črto lomi, in sem mu dejal: »Vidite, preko teh vrhov se lahko pride v Ljubljano peš! Poskusiva najprej z Ratitovcem! Danes pa hočeva nočiti v Noménju!« In tovariš mi ni ugovarjal. »Start najine ture pa je tu pred Aljaževim stolpom!«

Preden sem se poslovil od vrha Triglava, sem še z zadovoljstvom zaznal, da tisti veliki državni mejnik, stoječ tik ob Aljaževem

stolpu, ni več v veljavi: značilna monograma »SHS« in »I« sta odklesana, razveljavljena in novi mejnik je postavljen kakih 20 korakov v stran proti soškemu pobočju Triglava tam, kjer se pričinja Kugyjeva pot. Upajmo, da se bo nekdanj tudi ta mejnik pomaknil daleč daleč nazaj. Essetai emar!

In nastopil sem pot proti Ljubljani ... V pišli uri sem bil zopet v Triglavskem Domu, kmalu je došel tudi tovariš; optala sva se, v roko palico krivuljo, in hajdi dalje. Ob devetih sva se poslovila od vpljudnega oskrbnika Triglavskega Doma in jo mañnila nizdoli proti Velemu Polju. Nad nama nebo jasno ko ribje oko, nobena meglica ni zastirala pogleda na vršace Triglavskega sklopa in Bohinjskih gorá. Bila je nama vseskoz prijetna šetnja do prve postojanke, do Vodnikove kočé nad Velim Poljem. Tu sem si zaželel posebnega okrepčila in dobil sem ga: kislega mleka, pokritega s prst debelo smetano. Da bi naši turisti vedeli, kako dobro učinkuje okrepčilo te vrste: uteši ti žejo, potolaži ti lakoto, in četudi ne čutiš ne te ne one, te vsekakor osveži in ti pospeši prebavo. Je sicer malce banalno to priporočati, a dostikrat — koristno.

Velo Polje slovi kot najlepša Triglavska planina in je res najlepša. V globeli se širi sočno zelena ravnina, po njej se pase marogasto bohinjsko govedo, tu živi »planšar z Mino po domače« tja do Malega Šmarna. Bogastvo mleka stiskajo v mogočne hlebe sira, ki ga kot »pol-emendolca« razpečavajo za lepe denarce širom domovine; na to planšarsko idilo pa prijazno zre izpod Tolsteca doli pri-ljudna Vodnikova kočá. Vso to ljubko oazo pa obkroža kolobar gorskih velikanov z vrhovnim zaščitnikom Triglavom.

Najveličastnejšo sliko te pokrajine pa imaš, ko se na zadnjem ovinku pred razpotjem proti Vojam okreneš nazaj, da se še enkrat posloviš od Triglava. Grandiozna slika je to, pravim: ob robu dva mogočna dekorativna kandelabra: na levem Mišelj vrh, ob desnem Vernar; v osredju strmo pobočje Triglava od Velega Polja navzgor do sinjega vrha, na tem pobočju izrazita Šmarjetna Glava; izza ozadja na levi pa radovedno kuka rogati Kanjavec. Slika, vredna, da se ti kakor nalašč za slovo od Triglavskega kraljestva vtisne v trajen spomin.

Ne bom opisoval najine nadaljnje hoje preko idilične planine Konjščice in sanjavega Rudnega Polja ter po dokaj enolični poključki cesti v smeri proti Mrzlemu Studencu. Nisva dospela do te znamenite šumske postojanke, nego sva že prej zavila čez Goreljek proti Koprivniku. Krasna šetnja je tod po sočnih planinskih pašnikih mimo pastirskih poletnih stanov in staj, ki se vrste druga za drugo, dokler ne zagledaš pod seboj v skrbno obdelani gorski ravnici belega

stolpa Koprivniške cerkvice. Pozdravljen ti, prvi znanik romantičnega Bohinja! Kakor »genius loci« diše v tej solnčni krajini spomin na tvojega prvega dušnega pastirja — Valentina Vodnika!

Spominska plošča, vzidana na pročelju župnišča, priča, da je tu pred več ko sto leti pasel duše kot prvi župnik naš Vodnik — ob stoletnici tega dogodka so mu jo bili odkrili (1793—1893) — neposredna priča pa je matična knjiga, ki nama jo je pokazal prijazen g. župnik, knjiga z zapiski Vodnikove roke. Kako preprost je ta pismeni dokument o ustanovitvi nove fare

»planinam brez cirkve« — »skuz
Povele Cesarja Jožefa II.,
Plačo Bledske gosposke,
Železo Bistriške Fužine,
Mujo Koprivnikarjev in Gorjušmanov
v letu 1791.«

Še Gorjuše in Gorjušmane sem hotel ta dan posetiti, preden bi se spustil nizdol v Savsko dolino. Ni treba daleč hoditi: prevališ klanec, vzameš bližnjico po kotanjasti dolini, pa si že v Spodnjih Gorjušah. To ni vas, kakor smo jih vajeni videti, ni skupina hiš in gospodarskih zgradb, temveč je naselbina, ki se razteza daleč gor po rebréh s hišami daleč druga od druge, tako da sosed ne more doklicati soseda. Dovtipni domačin je dejal, da so Gorjuše daljše kakor Dunajsko mesto. (Dalje prih.)

BOHINJSKI KOT

(Dalje.)

DR. H. TUMA

9. Pršivec 1761 m.

Od Sv. Janeza pri izlivu Bohinjskega jezera se vidi Pršivec kot strma, nepristopna gora, ki vlada kotlino Bohinjskega jezera. Na sever je pa ta vrh komaj dobrih 100 m nad najvišjo Fužinsko planino Viševnik (izg. Uševnik) ob 1650 m, pristopno celo goveji živini. V jezero odpadejo ustreljene stene, teme pa mu pokriva gosta cvetlična, sečna trava, severni bok je porasel s čumo.*

Vrh Pršivca je nasajen na široko planoto nad Staro Fužino do dola, ki od vrha Komarče vede pod Studorjem do planine v Viševniku, na sever nad doliči, ki se vrste od planine Dedno Polje mimo planine Pri Jezeru, v Pungrt in grapo Suhe do Mostnice. Planota se

* »Čuma« v Bohinjskem gorovju je pritlikavo bukovo grmovje, t. j., ki »čumi« ob tleh. Beseda se rabi tudi sploh za nizko, zakrnjeno grmovje.

od poljan na Vogarju od 1000 m polagoma dviga do plitve kopanje (Becken) Za Vahtami med Pršivcem in Vodičnim Vrhom 1627 m.

Pršivec je zlahka in najbližje pristopen od planine Viševnik, čez Vrata od planine Pri Jezeru, od Komarče čez Brda po zahodnem boku. Težje pristopen je od Bohinjskega jezera po stari lovski stezi čez Kozák po rebu pod Októm (Laktom) 1500 m in po gozdu Ograd.

Pršivec, dasi tako lepo viden in ki bi po svojem položaju nad jezerom moral vabiti turista nase, je le malo obiskovan. Gorski orjaki, ki ga obdajajo v širokem krogu od gorske Bohinjske meje pa do Triglava, preveč odvajajo turiste. Tudi jaz sem si izbral turo na Pršivec le, da končam pregled Fužinskih planin in Bohinjskega Kota, po tej zanimivi strani čez Komarčo, po dolu na Viševnik in odtod na vrh.

Dne 26. VIII. 1926, v čistem, poznoletnem, alpskem vzduhu in zraku, sva odšla z Gašperinom od planinskega zavetišča pri Zlatorogu. Odpočila sva se do dobra v mirnem hladu stanú poleg dobre oskrbe hotela Zlatorog. Bila sva prav sama čez noč. Odrinila sva ob 5.20 uri zjutraj mimo gozda Osredek skozi ograjene travnike s stajami V Ukancu, V Lokvi, Na Blatu, do Savice po zaznamovani planinski poti. Gredé sva si še enkrat ogledala zatrep (Talschluss) Ukanca, na južni strani pobočja Pleš 1644 m na zahodni rob Komne, na sever stene Komarče in Pršivca. Sredi pobočja Pleš, skoraj do vrha, gre razór Spodnji in Gorenji Mel, ki se gubi na desni v Srednje in Zgornje Krnice, na levi pa v goličave Žali.* V zahodnosevernem kotu odtrga globoka špranja Pleše od planote Dolenje Komne. Pod špranjo v Peklu 1253 m gre klin zarit proti Mali Savici. Po tem klancu vede prej pastirska steza, sedaj vojaška pot izza vojne, večinoma že podrtá »Ozka Steza« do Počivala 1146 m, nižje Drče.

Severno nad Peklom stoji gozdnata Dobravčeva Kopica, okoli 1450 m, s krasnim pogledom na Bohinjsko jezero. Rob 1439 m je nad Blaževo Grapo, ki se iz pobočja nad Malo Savico zarije na planoto kot Blaževa Konta. Za njo Jagrova Skala, menda 1536 m. Iz lovske kočé 1489 m vede lovska steza ob robu planote okoli vrha 1439 m na lepi vrh Orliča 1461 m nad Savico in Črnim jezerom. Nad zadnjo grapo Savice so strme gozdnate Gorenje in Spodnje Police, pod Orličem, na levo Komarče. Ime Orlič ali Orlov Kamen, kakor ga imenuje Kadilnik v svojem popisu iz l. 1872 »Deset jezer v enem

* Po Miklošiču »žal«, breg ali prod, kot lastno ime pogostoma: Žalja vas pri Kamniku, Žalina pri Veliki Loki na Kranjskem, Žalec, Žale pri Donački Gori na Štajerskem, Žale pri Krivi Vrbi na Koroškem, Žaline pri Malem in »Na Žalu« pri Vel. Lošinju.

dnevu« ima ime od tega, da v nepristopni pečini nad Savico že od pamtiveka gnezdi orlov par.

Pot nad Savico vede čez senčnat bukov gozd v svinkih — Bohinjci pravijo »svinkati« = hoditi v vijugah — »Pod Pragom«. Prod pod Pršivcem na desno pod stezo se imenuje »Sapni Prod« od tega, ker snežni plazovi izpod Pršivca ne obleže dolgo vsled gorke sape, ki hlapí od solnčnih peči in gozda dolnjega prodú. Nad Pragom postaja steza strmejša. Pravzaprav je Komarča le mesto, kjer se je do l. 1877 plezalo čez pečino tako, da so morali nasloniti nanjo komarčo, t. j. smrekovo deblo s prisekanimi vejami, da služi kot lestev (na Goriškem: »strgača« ali »ostrv«). Še se vidi iz poklin pečine rasti nad nekdanj prislonjeno komarčo star upognjen gaber, na katerega se je prestopalo z vrha komarče. Krivo gabrovo deblo je od stopov močno oguljeno.

Kadilnik je l. 1872 tod našel še »grozen prepad«, vendar ga je srečno preplezal. Za dobrega plezalca pa ni nič posebnega. Sedaj je izklesana v pečino dobra hodna steza. Vodnik mi je pravil, da je pred kakimi 30 leti po tej stezi prišla do vrha težka kobila, ki je bila zašla, sama. Seveda so govorili o njej, da je morala biti zakleta, ker sicer bi ne bila prišla čez take svinke in strmine.

Nad Komarčo so skalnati skladovi eden nad drugim: »Pod Skalo«. V zatišju take velike skale je »Pri Čečah«, kjer so bohinjska dekleta, hodeč čez Komarčo, počivala. Prišla sva do tje ob 6.45 uri. Od od se prestopi v »Grapo pod Studencem«, večkrat zaprodeno od hudournikov. Konec grape je lep javorov gaj. Velik, košat javor daje prav v oko in naznanja bližnji izhod iznad Komarče. Od tod vede lovska steza pod Pršivcem na desno v Ograd. Ob 7.10 uri sva stopila na ozek rob nad Komarčo.

Od robu vede na desno steza čez Brda na Pršivec. Do Črnega jezera je le še 15 minut. Pred jezerom se loči steza v Dol pod Studorjem 1781 m in na planini Viševnik od one v dolino Zajezeram. Črno jezero leži v zatišju pod Orličem in Studorjem, zagrinja je ob izhodu vrblje in do 2 metra visoko mlečje (vrsta Senecio). Od jezera je bila za vojne izvedena tovorna pot na desno k studencu, kake četrte ure v breg. Studenec izvira tik nad robom ter v močnem curku pade čez rob v grapo, ob poti iz Komarče.

Krenila sva od jezera po vojaški poti k studencu in odtod po strmem ronku v Dol pod Studorjem. Pobočje Pršivca na zahod so travnata Brda, iz katerih se prestopi na rob »Na Križu«, od tod strmo gori naravnost na vrh.

Dol je dober, a nekoliko močviren pašnik pod planino Viševnik med Pršivcem in stenami Studorja 1781 m, Rigeljca in Vrtea,

skoro iste višine. Med Vrtcem in Grivo 1758 m so pašniki in gozdnata visoka prevala, preko katere se pase živina obeh planin Viševnik in Ovčarija. Ondi je star rudnik, v katerem so kopali še do pred 40 leti dobro železno rudo; dobivalo se je tudi nekoliko zlata, od tod ime Zlátarica. Zlato so hodili iskat tudi laški ljudje, kakor svojčas na Bogatin; od takrat je še ohranjeno laško ime za polico pod grivo: Kolontín. Konec Dola pod Vrtcem je močilo »Pri Meki«. Ves podanek (Talsohle) Dola je vlažen, sem in tje močviren, pašniki polni čopov rodne (toge) trave, vrste Carex, katere goved pušča le po vrhu objedene.

Na planino Viševnik sva stopila ob 8.30 uri. Viševniško Brdo ima lepo solnčno lego na slemenu preval med Grivo 1758 m in Gorenjim Viševnikom 1719 m pod Pršivcem. Raz prevalo izpod sirarnice je krasen pogled proti jugozapadu na goriške mejne gore: Podrta Gora, Tolminski Kuk, Planja; proti severovzhodu Triglav, pod njim Mišéljski vrh, Ograde, Jezerniški in Krsteniški Stog, Vrh Čiprij, pod njimi lepo zeleni planinski pašniki. Planino Viševnik loči od planine Ovčarija Griva 1758 m, četrta ure pod slemenom leži planina Pri Jezéru. Tla planine so ilovnata, mokreča, tik pod stanovi se nabira pičel studenec. Z malim trudom bi se dala poščetína (Galle) zbrati v studenec; tako se pa ob deževju prav gazi ilovnato blato med stanovi. Malokatera planina ima tako solnčno lego kakor Viševnik; razpostavljena pa je zato vetrovom od juga in severa.

Odrinila sva ob 9.30 uri na desno čez trato na Telécnjak, pašnik za teleta, po izhojeni živinski stezi v veliko pašno konto Činkojice. Pomena besedi pastirji ne vedo. Iz konte se gre brez poti na desno okoli na vrh Pršivca.

Stopila sva nanj ob 10.10 uri predp. Pregledal sem vse vrhove ob goriški meji, Komno in nad Fužinskimi planinami; znani so mi bili že po vrsti. Imena so se skladala, kakor so mi jih napovedali različni vodniki in pastirji po Goriškem in Bohinjskem.

Hotel sem v visoki cvetlični travi poležati na solncu; no, vodnik me je opozoril, da je radi zapuščenosti vrh Pršivca ves poln rjavih gadov. Bajé jih je on sam že pet pobil. Odrinila sva torej že ob 10.45 uri predpoldne, dasi sem se komaj odtrgal od krasnega pogleda po jezeru in Bohinjskem Kotu.

Vzhodno pod vrhom je široka, solnčna, z redkim smrečjem porasla kopianja »Za Vahtami«; od kod to ime, mi Gašperin ni znal povedati, bo pač lovsko od nekdanjih nemških gospodarjev. Nad njo severno pod Pršivcem je »V Otli Brlogi« poleg Brvoja; beseda bo pač iz borovja.

Od Pršivca se odstopi po robu nad jezerom precej strmo »Na Plešah« brez steze, hodi se po visoki travi, ki jo tudi žanjejo. Spustila sva se hitro navzdol do »Za Vahte«, odkoder vede dobra steza iz zadnjih senikov pod Pršivcem. Na levo je gozdnata glava Na Oktú 1500 m — bohinjski izgovor za láket — ime očitno od lege, porinjene kakor komolec proti jezeru. Stopila sva nanj ob 11.15 uri predp. Držala sva se kolikor mogoče vedno ob robu nad jezerom radi krasnega pogleda, potem skozi gozd, Pri Boréh, Ušiv Hrib ali Ušivo Brdo, na levo nad potjo pod Jeglo 1627 m gozd Grofovec, ki kaže na nekdanjo graščinsko posest gozdov cele planote. Za Oktom se stopi na dobro vozno pot, ki jo je kratko pred vojno izdelalo podjetje Mencinger in dr. v Radovljici, ki je kupilo ves smrekov les od Fužincev. Ena vede od Vrat nad Planino pri Pri Jezéru po celi planoti do konec Vógarja, druga od iste planine skozi Dol do pod Medvedov Vrh in na Vogar; obe poti sta dobro ohranjeni za zimske vožnje, tudi za težke hlode. Bohinjci jih pozimi vozijo s sanmi tako, da je hlod privezan le na prve rtiče sani, zadaj pa polzí po snegu; ta način vožnje imenujejo »váž(o)vati.«

Pot vede od Ušivega Brda naprej skozi lepe bukove gozdove do Pongrta, sem in tje ob robu jezera s presenetljivo lepimi pogledi. Vzhodno od Jegle je lepa spomladanska planina Vodice, pod njo robovi nad potjo V Kopitih. Pongrt je mala raván pred drugo spomladansko planino V Hebatu (od hubada, Sambucus ebulus). Na Pongrtu je stala glavna drvarska kočá, tik za njo je še žleb studenca, ki malo višje gori vre na raznih krajih po mahoviti grapi »V Studencih«. Isto ime velja tudi za močne izvirke tik ob jezeru naravnost pod Hebátom; bo pač ista voda. V pobočju nad njimi je V Badačici in gozd v Osredku. Že pred Pongrtom se vozna, vedno zložnejša pot bliža docela robu nad jezerom, pod Hébatom pa sledi robu venomer do konca Vogarja, pravi izprehod. Zdi se ti, da stojiš tik nad jezersko gladino, obrobjeno s temnimi gozdovi. Od Zlatoroga dalje ti ob bregu jezera belejejo prodasti polotoki, ki so jih nanese grape Metučeva, Tisovec in Naklo. Pečinski rob nad gozdom nad njimi je Mirnjak, pod njim vede planinska pot iz Globokega. Nad Naklom je lepa planja Jereka, od nje levo gre gozd Pod Rjavcem ali Rjavo Skalo do pod Storeč Vrh. Nad Sv. Duhom je Višnjevec, majhen rovtič.

Pot pod Hebátom zavije okoli doliča V Koritu, v južnem pobočju Vógarja. Smo na senožetih Na Kraju in Ražnovec, na desno s pogledom na dolnji del jezera pri Sv. Ivanu. Mična je cerkev ob mostu čez Jezernico, v katero se izliva Mostnica, da nosi od tod ime Sava Bohinjka, nad sovodjem Peči 714, Male in Velike. Nad hotelom pri Sv. Ivanu je Mali 613 in Vélíki Grad 676 m ali Skalno Brdo in

razgledišče Sóvnjak 654 m, nad njim rovčič Zagradec. V pobočju gor pašnik Ráfojca (izgovor za Ráholica), tik pod teboj obroblja jezero gozdič Vrtovín in Fužinska polja.

Na levo ob Mecesonovcu proti severu se vidijo: Debeli Vrh, Ograde, Mišéljski Konec, Škednjevec, Krsteniški Stog, za njim Jezerski Stog, Mišéljski Vrh in Triglav. Nekoliko korakov okoli Mecesonovca pa se pokažejo Tolstec, Draška vrhova, Vrh Čiprij, Vrševnik. Čez Čiprije pa beleje Rjavina.

Konec Ražnovca sva stopila ob 1.15 uri. Še zadnji pogled na Bohinjski Kot in spustila sva se čez Lipje ter po kraticah čez Škule proti Stari Fužini. —

Prebil sem štiri dni neprenehoma na poti ob krasnem vremenu v prelepem delu naših Alp. Zopet se mi je odkrilo toliko novega! Žal, da se mi je bilo treba posloviti od planin in od prijaznih družin pri Balantu in Medvedu. (Konec prih.)

PLANINSKI INVALID NA PRISOJNIKU

JANKO MLAKAR

Bilo je po turi na Prisojnik. Ko sva se v jezeru skopala, je ogledoval Lojze sebe in svojo planinsko opravo.

»Pustiti bo treba gore«, je vzdihnil žalostno in se ozrl po lepem vencu vrhov, ki obkrožajo Bohinjsko jezero. »Vse je za nič: črevlji, golenice, hlače in jaz. Saj pravim: planinski invalid sem in ostanem.«

Kolikokrat si že sklenil, dragi Lojze, da boš dal slovo goram; toda ostalo je vedno pri sklepu in bo tudi topot. Ko bo prišlo drugo poletje, jel te bo Triglav zopet klicati, in če ne boš mogel gori v dveh dneh, boš pa porabil tri. Šel pa boš in če bi moral vkljub obilim kočam prenočevati na prostem.

»Bivak«, ta je postal neka posebnost Lojzova na njegova stara leta; nanj naj bo vsak pripravljen, kdor se poda z njim na kako turo.

Pred dvema letoma sva šla črez Trebišnjo planino v Zadnjico. Nameravala sva čez Plemenice (»Bambergova pot«) na Triglav. Ko sva se počasi gugala po tistem, s snegom, gruščem in velikimi skalami napolnjenem jarku, ki se ti zdi tako prijazen, ako ga gledaš z zelenega ležišča poleg šumeče Zadnjice, je začelo prav krepko deževati.

»Prosim te«, sem prigovarjal Lojzu, »premakni se malo hitreje, da ne bova vsa premočena; saj ni treba, da bi prestregla ves dež, kar ga bo še danes padlo.«

»Premočena ali nepremočena, to je vse eno; naglica tudi na dežju ni dobra«, tako se je odrezal Lojze in se je za spoznanje še počasneje pomikal dalje.

Ko sva nekaj ur pozneje »pridrvela« v Zadnjico, sva k sreči iztaknila majhno, na eno stran odprto, iz vej spleteno kolibico. Lojze se je takoj ves zadovoljen zleknil na z listjem in mahom pokrita tla in je rekel:

»Vidiš, ko bi »bezgala«, bi jo bila gotovo izgrešila; tako je pa nisva. Pojdi sedaj, ko imaš italijanski vizum, doli v Log; poglej, če je zrak čist, vprašaj, če se na planini Zajavor lahko prenoči, in napolni za vsak slučaj svojo čutaro z vinom; kajti vode imam že toliko v trebuhu, da kar valovi. Jaz te pa počakam tukaj.«

»Kaj pa, če te najde kak Italijan?«

»Skušal se bom z njim prijazno pomeniti. Ako se ne bova v ljubezni in miru ločila, ne bo moja krivda.«

Odšel sem in pobasal s seboj tudi nahrbtnik in cepin, ker sem se bal, da mi kak Italijan ne odnese z Lojzom vred tudi moje hribovske imovine. Blizu Loga sva se skušala z nevihto, ki mi je hitela iz Bovca — seveda čisto brez potrebe — naproti, kdo bo hitreje pri »Zlatorogu«. Ker sem se zakasnil za deset minut, sem pritekkel pod streho moker od potu in dežja.

Ena izmed »Zlatorogovih« planinskih Vil mi je povedala, da na Zajavorju ni nikogar, tudi — drv ne, in da se v Trento pride prav lahko brez potnega lista, češ, da so v nedeljo Ljubljčanani in karabinijerji popivali v najlepši slogi, in sicer vsi — brez vizuma.

Ker pa poznam Lojzevo trmo in — žejo, sem napolnil čutaro, oprtil zopet nahrbtnik, se oborožil s cepinom in jo zopet odkuril, od koder sem prišel.

In storil sem prav. Kajti Lojze je slovesno izjavil, da mu je v kolibi jako dobro in da se ne premakne nikamor več. In tako sva prebila noč v Zadnjici, Lojze zadovoljno ubiraje strune na svoji nosni harfi, jaz pa v prijetni zavesti, da sem doprinesel heroičen čin tovarništva, ko sem kljub jugoslovanskemu, francoskemu in italijanskemu vizumu bedel na trdih mokrih tleh, dočim me je uro daleč tam doli v Logu čakala mehko postлана postelja. Da mi je ta zavest krajšala in sladila noč, to sicer trdim, res pa ni bilo. —

Lojzu se je pa tak »bivak« tako priljubil, da se je začel koč kar ogibati. Tako je teden dni pozneje prenočil onkraj sedla »Globoko«, komaj streljaj od planinske bajte v stran, seveda brez — mene, kajti jaz sem se mu to pot umaknil previdno na — M. Blanc. Koncem avgusta je pa premestil svoje »bivaško« delovanje v Savinjske planine.

Na Okrešlju je pregovoril nekega dijaka, da se je z njim podal skozi Turski Žleb. Ker pa je bila v Frischaufovem Domu velika družba, s katero se je dalo mnogo pomeniti — in Lojze se rad meni — sta odšla naša dva ponočnjaka z Okrešlja šele popoldne ob petih. Lojza pa ne spravi v naglico ne pozna ura, ne dež, ne sneg, ne nevihta, ne noč, ne prošnja — skratka nič. Zato ju je noč uhitela vrh Turskega Žleba, in tako sta prenočevala pod milim nebom mesto pod varno streho na Kamniškem sedlu.

Ta bivak mi je Lojze na dolgo in široko opisal in slednjič, kakor pomilovaje, pristavil: »Škoda da tebe ni bilo zraven.«

No, letos, tam v Prisojnikovih stenah sem bil »zraven«.

Najprej sva prišla na Triglav; to pa brez bivaka, ker naju je noč »presenetila« šele pri Vodnikovi koči. Sicer sva se bila odpotila iz Stare Fužine navsezgodaj; toda če se pomisli, da je Lojze na poti na Krstenico izbral vsak količkaj sedalu prikladen kamen za kratko sejo in da sva si izbrala mesto poti, ki sva jo spoznala kot pravo, neko markirano stezo, ki se je slednjič z markacijo vred izgubila nekje v gozdu, je popolnoma razumljivo, da sva se »prevalila« čez Preval na — Mišeljsko planino, ko so krave šle že spat. In to je bilo za naju prav; kajti gotovo bi se bile po kravje smejale klavernima planincema, ki sta rabila iz Bohinja do Velega Polja celih enajst ur.

Ko sva drugo jutro krepki plohi ušla na Kredarico, sva našla ponosni »Dom« skoraj prazen. Oskrbnik je posedal po praznih stolih in klopeh ter tako »markiral« goste, mlad dijak pa mu je pri tem delu v korist S. P. D. že tretji dan pomagal. Pri pogovoru, ki se je potem razplel med nami, smo ugotovili, da so planinci splošno jako brezobzirni ljudje. Kak dan bi kmalu vse »Dome« in celo Triglav zasedli, potem pa po ves teden ni nahrbtnika blizu. Kaj se ne bi mogli razvrstiti, da bi jih prišlo vsak dan nekaj? Tako bi imeli vedno vsi dovolj prostora, oskrbnik pa prijetno razvedrilo. Samo zmeniti bi se bilo treba, pa bi šlo! Ker se pa nočejo zmeniti, dobro vem, da — ne bo šlo . . .

Lojze se je v svojem, oziroma Aljaževem kotu, po dobrem okrepčilu, z mogočno viržinijo v ustih, zatopil z dijakom v globok in tehten pogovor glede pota na Prisojnik.

Da ne bo dijak v tem spisu nastopal brez imena in karakteristike, naj povem, da se piše Sever. Kako ime so mu pri krstu dali, ne vem, pač pa — ima sestro, ki ji je ime Zlatka in je hodila k meni v šolo. Ker mi je samo »včasih« (ti »časi« so si večkrat hitro sledili!) nagajala, jo imam v svojih »šolskih spominih« zapisano kot »pridno«. S tem sem tega dijaka dosti natanko označil, da ga lahko vsak razločuje od drugih dijakov in Severjev.

Kar se tiče njegovega značaja, mi je fant všeč. Je tih, miren, pohleven in živi v planinah o samih ocvrtih jajcih. Njegov jedilni list je zato popolnoma ustaljen: zjutraj dve jajci, opoldne tri jajca, zvečer dve jajci. Na Kredarici se je mudil že tretji dan in je rekel, da še ne sme domov, ker ima še preveč — jajc — v nahrbtniku! To je razlog, kaj ne! Že zato se mi je fant priljubil. Bog daj naši domovini več tako skromnih, z malim zadovoljnih in navdušenih mladih planincev, kakor je ta mladi Sever, ki ima za sestro Zlatko.

Poleg tega, da je pomagal oskrbniku markirati goste, je tudi čakal na svojega prijatelja Jelka Ranta. Ta je sila podjeten fant.

Lani sva šla z Jalenom čez Plemenice. Po znani metodi blagopokojnega Aljaža povem zaupno, da je Jalen zbiral snov za novo dramo »Zlatorogova smrt«. Malo pod Aleksandrovim Domom srečava Severja in Ranta. Prvega sem takrat šele spoznal, z Rantom sem pa že dolgo znan, ker sva z njegovo materjo, ko je bila še dekle, jaz pa fant, pri Figarčkovih v Borovnici v prodajalni skupaj muhe lovila.

Rant mi je takoj zaupal, da gre v Trento, od tod pa naprej na Ortler. Zabičal mi je, da ne smem materi o tem niti besedice črhiniti, dá, toliko, da ni od mene zahteval prisege, češ, da mora »zadeva ostati tajna«. Sam je pa po vseh triglavskih »Domovih« v spominskih knjigah — kakor papež — »urbi et orbi« oznanil, na kako visokoturo da je namenjen, akoravno je vedel, da bo njegova mati čez par dni prišla na Triglav in brala črno na belem, kakšne visokoleteče cilje ima njen nadebudni sinko.

Na pot je vzel s seboj pet klobas, štiri kile makaronov in petdeset lir. S klobasami je prišel do Gorice, z makaronci do Vidma, z lirami pa nazaj — domov. Ortler je pa ostal, kjer je! Zanj je premalo klobas, makaronov in lir.

Sicer je pa Jelko Rant imeniten dečko; samo malo preveč predrzen je v gorah. Zato se z bratom Zoranom, ki se zanj boji, večkrat spreta. Nekoč sta se tam nekje na Mrzli gori celo ločila. Jelko je šel na »junaški mejdan« v skale, Zoran pa domov. Za slučaj, da bi Jelko čakal v kakem prepadu vstajenja, da pa bi starši vsaj nekaj imeli od njega, je Zoran vzel s seboj — šop las, katere je pri slovesu v »bratovskem« objemu snel z Jelkove glave...

*

Sedaj je pa čas, da se vrnemo v Aljažev kot, kjer se Lojze s Severjem meni. Ker je pot na Prisojnik tudi mene zanimala, sem se še jaz pritiskil k topli peči. (Zunaj je mrzel jug podil megle in tuintam je babje pšeno udarjalo ob šipe). Sever nama je pot jako dobro opisal.

Najprej nama je pokazal strgane, a zopet skrbno zakrpane hlače: Prisojnikovo delo, namreč kar se tiče strganja. Nato nama je opisal pot:

»Najprej se gre po poti; nekaj časa pot ni zaznamovana, potem je pa zopet zaznamenovana. Črez kake pol ure ali tudi celo uro se pot cepi. Naravnost se gre proti Oknu, na levo pa na vrh. Drugo vama je pa tako znano, ker je g. župnik povedal, da sta bila že večkrat gori. Samo to naj še opomnim, da je več jako strmih snežišč in da je tudi ena žica odtrgana. Tako ne moreta izgrešiti.«

»Res, tako ne moreva izgrešiti«, je ponovil Lojze in pristavil: »To bo interesantna tura«.

In bila je res »interesantna«...

(Konec prih.)

TRIGLAVSKA SEVERNA STENA (NOVA — ZAPADNA SMER)

Dr. STANKO TOMINŠEK

Krasno dolino Vrata zapira proti jugu mogočni Triglavski masiv s svojo severno steno.

Levi del stene je bil posebno v zadnjih letih ponovno preplezan v raznih smereh, dočim je dolgo ostal nedotaknjen njen desni del. Kot prvi se je začel zanj zanimati naš znani plezalec Dr. Klement Jug. Kakor je razvidno iz njegovih plezalnih zapiskov, priobčenih v 2. številki Planinskega Vestnika iz leta 1926, je z občudovanja vredno vztrajnostjo vedno iznova poskušal najti tu prestop, toda zaman; pri zadnjem poskusu ga je ravno v tem delu doletela usoda. Njegova nesreča je dala povod, da se je v tukajšnjih plezalnih krogih dosti razmotrivalo, ali je ta del stene sploh preplezljiv. Z Jožetom Čopom sva zato sklenila, da si o priliki natančno ogledava steno in ugotoviva, je li tam prehodna ali ne.

Najprimernejši čas za pregled se nama je dozdevala zgodnja pomlad, ko očituje v strminah še ležeči sneg razčlenjenost stene. Zato sva se odpravila že 15. VI. 1927 iz Mojstrane v Vrata. Dan je bil krasen, brez oblačkov, in gore so se bliščale v popoldanskem solncu. Že od daleč sva zaslišala Torkarjevo harmoniko; ko sva se bližala Aljaževemu Domu, nama je pospešila korak vesela poskočnica, ki jo je nama v čast Torkar zaigral. Po pozdravu nama je pokazal svoj novi »rešpetlin«, namreč na stojalu pritrjeno palico z vdolbenim žlebom. Naravnala sva jo na desni del stene in jo opazovala. Torkar je naju nekaj časa molče gledal, nato pa je naju z resnim obrazom, kakršnega zna narediti samo on, vprašal, če iščeva v steni »modroce«, ki jih je lani spravil v steno. Ko pa sva mu povedala, da misliva tod plezati, naju je takoj potolažil, češ, da je

sedaj tudi že vse poskrbljeno za slučaj nezgode. Pod steno je namreč pripravljenih več — krst; če kdo zleti dol, pade kar v odprto krsto; krsta se nato zabije in odpošlje v Mojstrano k pogrebu... Mari ni tako na najenostavnejši način rešen problem rešilnih ekspedicij?

16. VI. 1927 sva ob 1/2 6 zjutraj odrinila iz Aljaževega Doma. Ko se ločita poti čez Prag in na Luknjo, sva zapustila nadelano pot in uporabila snežišče, ki je radi zgodnjega letnega časa segalo do pod stene. Med potjo sva opazovala steno. Smer je bila jasno začrtana: Nekako v sredi zahodnega grebena Triglava preseka steno v celi višini črn žleb, ki se spodaj začinja pod zadnjim desnim snežiščem in se konča zgoraj pod navpičnimi, gladkimi stenami, ki obdajajo kotanjo pod Za Planjo (»Bovškim snegom«). Levi in desni del stene ob tem žlebu sta v spodnjem delu gladka in skoraj navpična. Dr. Jug je bil poskušal najti vstop desno od žleba; tam je stena zelo malo razčlenjena, preprežena z gladkimi, navpičnimi ploščami. Prestop tod mora biti — če sploh mogoč — izredno težaven in nevaren; zato se midva nisva odločila za ta del stene. Najin princip je namreč ta, da je treba plezati tudi s pametjo. Saj mora plezanje samo na sebi imeti tudi kak globlji namen; ne sme biti samo lov za rekordi, kakor se je v zadnjem času pojavil tudi med nekaterimi našimi plezalci, ki hočejo z glavo skozi zid, ne da bi pri tem pomislili, da je skala trša od glave. Gore nočejo rekordov — in naj je plezalec še tako dober, gorske Vile se bodo nad njim maščevale, če bo plezal samo iz tega nagiba. Plezalec mora videti v gorah prijatelja, pri katerem se z dobrim doseže vse; postanejo pa neizprosni sovražniki, ako jih hočeš s silo »premagati«. Nobene stene pravzaprav ne »premagaš«; če se je kak zemeljski črviček splazil preko nje, ne izgubi stena ničesar na svoji mogočnosti, a on naj nika ne govori o kaki zmagi. Če so ti gore naklonjene, boš dosegel marsikaj, seveda le, če se ne prevzameš, ne pustiš v nemar nobene previdnosti in ne greš preko svojih telesnih moči. Ako sem se torej odločil za gotovo smer preko kake stene, potem bom gledal, da najdem čim lažje prestopo ter ne bom rinil v najtežavnejšega, kadar imam malo na levo ali desno lažji izstop. — Toda dovolj o tem.

Kakor rečeno, se mi je dozdeval prestop preko stene desno od žleba tako težaven, da bi morebitni uspeh ne bil v nobenem razmerju z rizikom. Pogled mi je uhajal vedno v žleb. Če kje, se nahaja ključ do vstopa v steno ravno v tem žlebu. Joža je soglašal z menoj.

Krenila sva torej na snežišče, ki se vidi kot zadnje na desni strani Triglavске stene. Prvotno je bilo položno in ker je toplo jutranje solnce sneg na površju nekoliko omehčalo, se je dalo lahko hoditi po njem. Čim bolj pa sva se bližala steni, tem strmejši je postajal

sneg; dasi je bilo še zelo zgodaj poleti, je bil snež že odstopil od stene in je tvoril do 15 m globoke poči. Tik pod žlebom pa je postal snež skoraj navpičen in so se že pričele tvoriti razpoke. Ker sva bila brez drez in sva imela s seboj samo majhen cepinček, sva se navezala na vrh, dokaj težavno prestopila v desno steno ter nato uporabljajoč poč kot nekak kamin, zlezla na zgornje položnejše snežišče. Bila sva v žlebu.

Odprl se nama je dosedaj neviden svet. Žleb se na znotraj razširi v cel kuloar; na levi ga obdaja previsna, od snega in vode razjedena stena, na desni pa gladka, navpična stena, v kateri se končata 2 veliki polici, ki vodita iz zunanje stene v žleb. Polici sta zelo široki in strmi ter sta nagnjeni nad prepadom; obstojita pa iz tako gladkih plošč, da se solnčni žarki od njiju odbijajo kakor od stekla. V žlebu prenehata polici v odsekani steni. Po mojem mnenju je bil namen dr. Juga, po steni desno od žleba doseči spodnjo polico ter po nji prečkati v žleb, kar pa se mu ne bi posrečilo, ker polica naenkrat preneha v steni. V sredini žleba vodi navzgor strmo, do 50 stopinj nagnjeno snežišče, ki ga obdajajo v zgornjem delu v polkrogu navpične stene.

Radovednost naju je gnala dalje. Hotela sva topot plezati tako daleč, da vidiva, ali je žleb prehodan, celo smer pa sva nameravala preplezati šele prihodnjč enkrat. Hitro sva se dvigala. Po snegu sva se vzpenjala gotovo kakih 200 do 300 m visoko, preden sva prišla do skale. Iskala sva izstopa. Na levi strani je vodil do malega stolpiča strm, prodnat kamin; ni pa se videlo, ali se na drugi strani nadaljuje. Pred nama naravnost navzgor je bil istotako navpičen kamin, v katerega pa bi bil vstop radi gladkih skal pod njim zelo težaven. Zato sva se odločila, da poskusiva srečo na desno. Obula sva plezalke, prečkala desno, s prodom posuto steno, dokler nisva prišla do udobne police. Stena, ki je od spodaj izgledala skoraj gladka in neprehodna, se je izkazala za dokaj razčlenjeno. Natančno popisati, kod sva plezala, je težavno, ker si posameznosti nisem zapisoval. Držala sva se v glavnem desno poševno navzgor. Vrstile so se terase, zvezane med seboj s kamini in strmimi policami. Prehodov je bilo več možnih in se je bilo zelo težko orientirati.

Tako sva preplezala deloma preko zelo težavnih in previsnih mest do široke police, ki je vodila iz žleba (ta se je bolj in bolj širil, čim višje sva prihajala) ven v desno steno. Nadaljnji prehod nama je zaprla gladka previsna stena, preko katere ni bilo mogoče priti. Že sva mislila, da se bodeva morala vrniti, ko sva opazila, da vodi v levo ozka poličica. Sledila sva ji in se naenkrat znašla v kaminu, katerega nama je bil zakrival rob stene. Kamin je idealen,

ravno prav širok za gvozdenje, in ima še dokaj dobre prijeme. Po kakih 30 m sva obstala nad steno, katera nama je bila prej zaprla prehod. Tu se je stena nagnila in po lahki skali, deloma po malih snežiščih sva priplezala na desni vrh žleba. Nahajala sva se tik nad steno, ki pada izpod kotanje pod Zelenico (»Za Planjo«) proti Vratom!

Nudil se nama je krasen razgled. Pred nama je ležala kotanja, obdana od navpičnih, popolnoma gladkih črnih sten, ki se nahajajo pod »Za Planjo« in se dobro vidijo s Plemenic (»Bambergove poti«). Iznad bleščečega snega se je dvigal ponosni Triglavski vrh s svojo zapadno steno. Desno od naju pa se je razprostiral zapadni Triglavski greben, po katerem vodi »Bambergova pot«. Od tu je možnih več izhodov na to pot; od črnih, kulisam podobnih sten, kjer se začena pred nami najvišji greben »Bambergove poti«, vodi do nje sicer zelo strma in eksponovana, vendar kolikortoliko razčlenjena stena — smer so nama označevala mala snežišča, ki so se še nahajala v steni. Pa tudi na desno bi se dalo priti na »Bambergovo pot«; moral bi se pač spustiti kakih 100 m navzdol na strmo snežišče in potem uporabiti enega od kaminov, ki vodijo na Triglavski greben.

Odločila sva se za prvo smer. Šlo je lažje, kakor sva mislila. Prestop so nama olajševala ozka prodišča in snežišča, ki so ležala v steni. Edino zadnji del je bil težaven. Bil je to dolg, strm kamin, zelo neprijeten radi krušljive skale. Vendar sva tudi tega srečno prešla in ob 2. uri popoldne sva stala na vrhu »Bambergove poti«. Od vstopa v steno do tu sva rabila okoli 6 ur. Kar verjeti nisva mogla, da sva že preko te težavne stene. Saj je bila to najina prva plezalna tura v letošnjem poletju in nisva imela pravzaprav nobenega treninga. Po kratkem odpočitku in okrepčilu sva se povrnili v poldrugi uri v Aljažev Dom. Pohvalno moram omeniti, da nama je prišel oskrbnik Torkar na pol pota nasproti, ker ga je pričelo skrbeti, kaj je z nama.

NB. Ta smer ni identična z ono, ki sta jo v juliju tega leta poskušala preplezati g. Deržaj in ga. Marko Pibernikova. Njiju smer se nahaja samo nekoliko bolj desno od nemške Triglavske smeri ter bi imela izstop na »Kugyjevo polico«, dočim je najina smer prišla naravnost na »Bambergovo pot«.

SKICE S POTA

(Dalje.)

Dr. JOSIP CIRIL OBLAK

(Iz »knjige popotnika«. II. Nemčija.)

(V srce Nemčije! Jena-Weimar.)

Geografična podoba Nemčije je ona dveh stranic pravokotnika, v čijih tesnem objemu v kotu tiči stisnjena Češka. V notranjem kotu, ob stikališču teh dveh stranic, kjer se stikata Češki Les in Rudogorje, mejita druga ob drugi gorenja Bavarska in Saksonska, v ozadju tega kota Nemčije so pa nemška klasična tla ob reki Saali in njenih pritokih; tam bije srce Nemčije.

Tja me je gnalo z neodoljivo silo iz Lipskega, ki je, rekel bi, teh idealnih tal materijalna predstraža na vzhodu. Tam leži Jena, leži Weimar in nedaleč od Weimarja — Erfurt. Tu se je rodila velika duševna kultura Nemčije.

To trojico mest sem še hotel videti, preden zajadram v nemško veleravnino, ki jo napaja slovanska Laba, med Pruse, ki so napravili iz Nemčije politično to, kar je.

Kar oddahnil sem se, ko sem si izbral iz Lipskega trušča čisto posebno pot, in sicer ne naprej po ravnini v smeri, ki sem jo zavzel od Stuttgarta sèm proti severovzhodu, nego nekoliko nazaj proti zahodu v takozvane Turinške državice.

Od brega reke Elster, tekoče mimo Lipskega, smo preko ravnine kmalu na bregu reke Saale, ki prihaja izpod Turinškega gozda in zajema svoje vode tudi daleč tam v Fichtelgebirge, preko katerega smo prišli iz Nürnberga in Saksonske. Torej zopet nazaj v takozvano »Švico«.

Kmalu se stisne mogočna Saala v bolj ali manj široko in slikovito dolino med zmerne višine. Pojavljajo se manjša in večja mesta kakor: Weissenfels in Naumburg, pokrajina postaja vedno slikovitejša, prijetna, domača! Pri srcu, ki si želi po velikomestnem ozračju Lipskega, Nürnberga in Stuttgarta miru in idile, ti postaja mehko.

Vlak pa drvi po dolini naprej mimo vseh teh malenkosti, kakor da bi jih ne bilo; zdi se, da je železnica samo zato tu, da veže le velika mesta.

Tudi mimo Jene.

Jena, 9. III. 1926.

Hitro moraš izstopiti, da te vlak ne odpelje naprej. Tudi Jena je za brzovlak le — malenkost... In vendar se zdi kulturnemu

človeku, ko izstopa v tem precej velikem, a silno simpatično ležečem mestu v nekoliko razširjeni Saalski dolini, kakor da stopaš v svetišče, prav tako kakor v Weimarju, ki leži onstran zmerne brega v vzporedni dolini pritoka Saale, približno tako daleč proč od Jene, kakor Vrhnika od Ljubljane. Zato sem tudi krstil sam pri sebi Weimar za Vrhniko, čeprav ima blizu 40.000 prebivalcev, Jena pa z okoli 55.000 za — Ljubljano, ki jih ima tudi okroglo toliko.

Dà, Jena! To intimno mesto, tako lepo razvrščeno ob obeh bregovih precej mogočne reke Saale v njeni neširoki skoro gorski dolini, to mi je poklicalo v spomin našo Ljubljano, dasi je v položaju samem malo sličnosti z njo.

Toda mesto kot tako s svojimi hišami, skromnimi ulicami brez kakega razkošja, je tako domače, a vendar obenem tako svečano kakor svetišče. V vilskem delu je Häcklova vila — zdaj njegov muzej, hišica, v kateri je stanoval Schiller kot vseučiliški profesor, dalje Filetski muzej, vse to pa tako nekako skrito in neusiljivo, da bi vsega tega niti ne opazil, ako bi ne iskal in ne vprašal. Tudi vseučilišča bi skoro ne našel — vendar tako slavnega! Le iz sredine mesta se vzdiga vzvišeno in mogočno, vseobvladujoče kakor drugje kaka katedrala ali viteški grad, prava moderna trdnjava in znamenje moči in oblasti: svetovna tovarna Zeissova, ki je vtisnila nekdanji stari Jeni nov pečat. Toda ne: vsa stara Jena je taka, kakor je bila, ohranjena in nedotaknjena, spričo in okoli tega stavbnega kolosa se še bolj odraža. Ognjišče nemške kulture je prav kakor Weimar, ki je, čeprav 20 kilom. oddaljen, skoroda predmestje Jene... Oba pa veže tajna vez in nad obema leži nekaj kakor nad božjim hramom.

Ljubljana je slična Jeni; vsaj lahko bi bila in ostala po svojem zunnajem licu, da so v tistih usodnih dneh določali o tem absolutno kulturni ljudje z ukusom in umetniškim obzorjem... Manjkalo nam je že tedaj našega — Plečnika...

Tako pa se mi zdi Ljubljana izven Mestnega in Starega trga — in še ta ni čisto nepokvarjen — včasih in ponekje kakor karikatura... In vendar je bila stara Ljubljana vseskozi tako tipično, zgodovinsko mesto! Lahko bi bila znamenitost prve vrste ravno s svojim neoskrunjenim nekdanjim licem, n. pr. s svojim Knežjim dvorcem, — večna škoda zanj! — in s toliko drugimi hišami, trgi in ulicami — ta po svoje lepa stara, intimna Ljubljana! Poleg nje bi čisto lahko bivala v učinkovitem kontrastu moderna Ljubljana tam zunaj na polju — kjerkoli. Saj tja spada ves tisti moderni »kič«, ki se šopiri dostikrat sredi najčastitljivejšega dela starega mesta. Tako pa včasih večše oko komaj zasledi, kakor skozi barbarsko pobeljeno fresko,

staro lice — »Weichbild« »Iblance, dolge vasi«. Zaman iščeš marsikje v mestu svetle točke, na kateri bi se ti odpočilo oko in tvoj duh — vtopljač se nemoteno v milje minulih časov! Kaj so napravili iz Turjaškega trga, Wolfove ulice, Stritarjeve i. t. d.?! A marsikaj se da še popraviti in sam dobri genij nam je poslal v domovino nazaj ob dvanajsti uri umnega rojaka, čigar nevidna roka se pokaže zdaj tu zdaj tam v licu mesta...

Da! Jena-Ljubljana, Ljubljana-Jena! Domovina, ti si kakor Erinija! Ti me spremljaš vsepovsod: tudi Weimar, ki je tudi druga Ljubljana. Loči ga od Jene nevisok, širok klanec v obliki platója. Leži v dolini dotoka reke Saale. (Dalje prih.)

ČEZ HRIB IN DOL

PROTI SKUTI.

(Moja prva tura.)

Neko soboto zvečer je bilo, ko sem se pripeljal iz Ljubljane v Kamnik. Po dežju je nastopila jasna noč, ko sem na potu proti Bistrici preskakoval narasle hudournike. V Bistrici sem prenočil; v nedeljo zjutraj pa na Kamniško Sedlo in odtod dol na Okrešelj in iz Frischaufovega Doma proti mi še neznanemu Turskemu Žlebu. V Žlebu sem veselo ubiral kline in vriskal. Od zgoraj mi je nekdo odgovarjal in kmalu se prikaže čreda ovac, ki jo je mlad pastir gnal so žlebu dol. Pastir je bil vesel, da je našel svoje ovce, ki jih je že 14 dni iskal; bile so čisto pod Skuto.

Kmalu sem stal vrh Žleba (2180 m). Obrnil sem se proti Skuti, a gora se mi je skrila pod temnimi meglami. Počasi so tudi drugi vrhovi izginili v megli; kar stembilo se je. Ko je sem od Skute začelo bliskati in grmeti, se mi ni zdelo priporočljivo, da bi silil na njo; vrnil sem se do razpotja in se obrnil na pot proti Kokrskemu sedlu.

Nisem prišel daleč, ko sem izgubil v megli pot in markacijo; bliskalo in grmelo pa je vedno hujše. Zato se mi je zdelo najboljšje, da jo mahnem naravnost v dolino. Sklep je bil lahek in hiter, a izvršitev! Hitel sem kakih 150 — 200 m po zložnem terenu navzdol, kar preide pot v precejšnjo strmino. Treba je bilo plezati po trebuhu; tako je šlo kakih 8 — 10 m; dospem na prod, po katerem se hitro spuščam navzdol, a prod se je končal v strmejši prepad. Na levo sem imel gladko visoko steno, na desno pa vidim ozko polico, ki vede preko hrbta. Odločil sem se, da poskusim prehod po tej polici. Na levi prepad, na desni strmo steno, sem previdno stopal po svoji 15 — 20 cm široki polici. Šlo je počasi, a vendar sem kmalu stal onstran hrbta. Z velikim veseljem opazim tukaj zopet prod; hitro je šlo po njem navzdol. Potem pridem na travo in že sem mislil, da sem iz najhujšega, kar se trava konča s steno. Bila je jako gladka in strma; spodnji del se sploh ni videl, iz česar je bilo sklepati, da je previsna. Oprezno sem plezal po robu stene na levo, gledat, je li tukaj plezanje mogoče. A nisem prišel daleč, ker sem tudi tu došel do gladke stene. Dol nisem mogel nikjer, na desno mi gosto borovje prepreči hojo; zato sem se vrnil nazaj na prejšnji rob.

Hodeč po robu naprej, pridem do zareze, pri kateri sem takoj videl, da bo tukaj mogoč sestop. Zapazil sem namreč dve polici, ki sta se približno pod robom začeli in v sredi stene končali; na koncu polic pa sem videl nekaj zarez in poč, kjer bo mogoče dobiti siguren prijem. Malo skrbela me je gladka, mokra plošča na dnu stene, a nisem imel izbire. Začel sem se spuščati dol. Veliko napako sem napravil, da nisem obul plezalk; kajti ko pridem na konec polic, ne morem najti z nogami dobrega stopa. Poskusil sem tu pa tam, a ni šlo. Nazaj gor nisem hotel, naprej dol v okovankah nisem mogel, tako da mi ni ostalo nič drugega, nego se jih iznebiti. Splezal sem nekoliko nazaj, da sem dobil dober oprijem in sem oprezno poskusil sezuti čevlji. Šlo je in kmalu sem ga držal v roki. Toda kam z njim? Mislim se si: »Dol moraš na vsak način,« in sem ga kar naprej poslal dol čez steno... Malo pokotalil se je še po travi, potem je obležal. Težje je šlo z drugo nogo; a šlo je le in tudi ta čevlji je zletel dol. Zdaj sem mogel splezati in kmalu sem bil pri plošči, oziroma nad njo. Tukaj sem se z enim kolenom oprl na ploščo, z drugim v steno in sem se tako počasi dol spuščal. Kratek skok še in stal sem na travi pri čevljih.

Vsedel sem se in se začel obuvati; a nisem še prvega čevlja imel na nogi, ko so padale prve kaplje in hipoma se ulije taka plcha, da sem bil hitro do kože moker. Pod bližnjo steno sem iskal toliko zavetja, da sem si še drugo nogo obul. Zdaj pa naprej v dolino! Mokra trava je bila precej strma in tako polzka, da sem drsel in zaporedoma padal, kar me je spravilo v prav dobro voljo. Tudi dež je ponehaval, megla se je dvigala, doline so se odprle, a imel sem še dolgo pot preko polic in strmih skal, preden sem prišel v strugo hudournika, ki me je privedel na pot s Kokrskega sedla v Bistrico.

Oziraje se nazaj, kod sem hodil, nisem mogel ničesar dognati, ker je megla zopet vse zagrnila. Sicer sem pozneje prišel gledat položaj, a z istim neuspehom; preveč je tam raznih žlebov. Krasne, velike planike, nabrane v tistih stenah, so mi trajen spomin na to prvo moje turo.

M. H.

OBZOR IN DRUŠTVENE VESTI

Drobni doneski k imenoslovju.

Najpreje nekaj popravkov! V Triglavski skupini nad planino Dedno Polje nahajamo na vseh zemljevidih vrh Kreda (2023 m). Domačini mu pravijo Greda.¹ — Vnovič popravljam besedo Ukanca. Kdor ne verjame, da je pravilno Ukanec, naj gre poslušat, kako oovore v Bohinju. (»Odkod greste?« Odgovor: »Iz Ukanca!«) — Napak je Storeč vrh (južno nad Boh. jezerom). Pravilno: Stareč vrh² (t. j. Staretov vrh). To sem nekoč v »Pl. V.« že popravljaj. Nenaglašeni a izgovarjajo v Bohinju zamolklo kot o (n. pr. Savica, mesto Savica). — Napačno je pisati Lepučnica, pravilno: Lopučnica. — V Bohinju je Stara Fužina, zato je napačno: Stare Fužine. Govore: »pri Fužini« (ne »v Fužini), »od Fužine« (ne »iz Fužine«), ker je bila »fužina« pri vasi (v Logu zraven Cojzove graščine). — Zanimiva beseda je Mišelj vrh (2350 m, jugozah. nad Velim Poljem), kar ni nič drugega nego Mihéj, t. j. Mihélov

¹ Dr. Tuma (Pl. Vestn. 1927, str. 53) vztraja pri besedi »Kreda«.

² Prim. Dr. Tuma Pl. V. 1927, str. 178.

Dr. J. T.

(Mihaelov) vrh. V Bohinju se tudi h pred e in i izgovarja mehko kot š, n. pr. »oreši«, mesto »orehi«). Prejšnje čase so namreč imeli v planini pod Mišeljim vrhom živino do sv. Mihaela (29. sept.) Danes jo odženo nizdor že v začetku septembra. — Ni mi znano, če je že kdo pojasnil besedo Dražki vrh (Veliki in Mali D. v. nad Krmo). Ime prihaja od besede draga, ker imata ta vrhova ob robovih in na pobočju, zlasti Mali Dražki, globoko zasekane drage ali jarke.

J. Kogovšek.

Odkritje Aljaževega nagrobnega spomenika. — V nedeljo, 18. septembra popoldne, je bil na Dovjem odkrit ob veliki udeležbi domačinov in zastopnikov planincev Aljažev nagrobni spomenik. Slovesnost je bila sicer skromna, a zato toliko bolj pristrčna. Po mrtvaških molitvah, katere je opravil g. svetnik Lavtižar, je g. profesor dr. Rožman v izbranih besedah slavil pokojnikove zasluge in obenem razložil pomen spomenika. Nato sta govorila g. prof. Janko Mlakar v imenu SPD in g. Tone Kovač še posebe v imenu Kranjskogorske podružnice SPD. Po končanih govorih in blagoslovljenju spomenika je zapel domači pevski zbor: »Blagor mu«, radovljiški moški zbor pa: »Usliši nas Gospod«, »Vigred se povrne« in »Triglav moj dom«.

Spomenik je zgrajen po načrtu g. prof. Vurnika. V zidni duplini stoji liki končnica krste iz črnega granita nastavek z imenom župnika Aljaža, na njem stoji stiliziran bakren in pozlačen kelih s hostijo. Pod tem nastavkom je široka plošča iz nabrežinskega marmorja s Silvin Sardenkovimi verzi:

»Vsako jutro v zarji novi
naši zažare vrhovi,
čakajo, kdaj prideš spet,
ki si bil jim varuh svet:
naš triglavski kralj Matjaž,
župnik z Dovjega — Aljaž.«

Pod ploščo je pomol srčaste oblike z Aljaževo sliko; nanj se lahko obešajo venci.

Smrtna nesreča na Brani. — Avgust Prohinar, trgovski sotrudnik iz Kamnika, navdušen planinec, je dne 18. avgusta na potu proti Kamniškemu Sedlu krenil po lovski stezi v južno steno Brane, da bi odtam dospel v koč. Spotoma je nabiral planike; pri tem mu je spodrsnilo in je padel s skale nad Kaptanskim plazom, kjer je obležal mrtev. Rešilna ekspedicija (France, Peter in Alojz Erjavšek, France Balantič in France Ajdovec) ga je našla 22. avgusta. Prihodnji dan so ga prepeljali v Kamnik k zadnjemu počitku.

Smuško-tehnični odbor Jugoslovenskega Zimsko-Sportnega Saveza objavlja službeno:

Saveznim sodnikom se imenujejo sledeči gospodje: dr. Souvan, prof. dr. Jesenko, dr. Ciril Pavlin, dr. Aca Pavlin, dr. Brce, Gorec, Gnidovec, Tavčar, Pelan, Delkin, Marzel, Vl. Vrančič, Karl Šircelj, Egon Planinšek iz Ljubljane. Dr. Hadži, dr. Ulmanski in dr. Lipovšček iz Zagreba. Dr. Ciril Žižek iz Beograda.

V sodniško izpraševalo komisijo se določijo gg. Gnidovec, Gorec, Pelan in Tavčar. — Sklene se prirediti dne 2. oktobra t. l. gozdni tek, ki se ga bodo lahko udeležili vsi verificirani smučarji. Dolžina proge ca. 6 km. Tek se vrši v okolici Ljubljane. V slučaju ugodne zime bo savezni tehnični odbor v okolici Ljubljane izvršil obširno propagandno mladinsko prireditev.

Nekaj o Mont Blancu. — 1. Železnice na M. Blanc. Najstarejša železnica v okraju Chamonix-a pelje v Montanvert; prirejena parnostrojno, se zdi sicer dokaj zastarela, zlasti spričo zakajenih predorov, vendar prevaža vsak lepi popoldan mnogobrojne potnike gori v toliko višino, da morejo poskusiti, kako se hodi po pravcatem ledeniku, in to celo po slovečem Mer de Glace. Za nekaj frankov si izposojajo ti »visoki« turisti primerne čevlje, da jih obujejo preko svojih visokopetnih za koračenje po ledenikih in skalah. — Moderna žična železnica — vzpenjača pelje s postaje Aiguille du Midi, nekaj minut oddaljeno od Chamonix-a, do višine 2431 m: Les Glaciers; končna postaja je bila otvorena v začetku avgusta tega leta. — Najdaljša planinska železnica gre od postaje Le Fayet k Bionassayskemu ledeniku. Od tod jo nameravajo podaljšati do višine 4000 m. — 2. Politični poseti Mont Blanca. Čitali smo, da je Benuto Mussolini odredil, naj se Mont Blanc (t. j. »Bela gora«) preimenuje v »Monte Mussolini«. Za dan 12. avgusta t. l. je bilo napovedano, da se bo v proslavo tega novega imena vzpelo na vrh novoimenovane gore 500 fašistov. Da varujejo francosko ime in last najvišjega vrha v Alpah, pa je priplezala četa Francozov dne 11. avgusta na vrh, kjer je razobesila več svojih zastav, ki jih je sicer tedanji silni vihar hitro raznesel. Francoze je videl na vrhu poročevalec »D. Alpenzeitung« (1927, 9. zvezek, str. 525), o italijanskih fašistih pa ni izvedel ničesar.

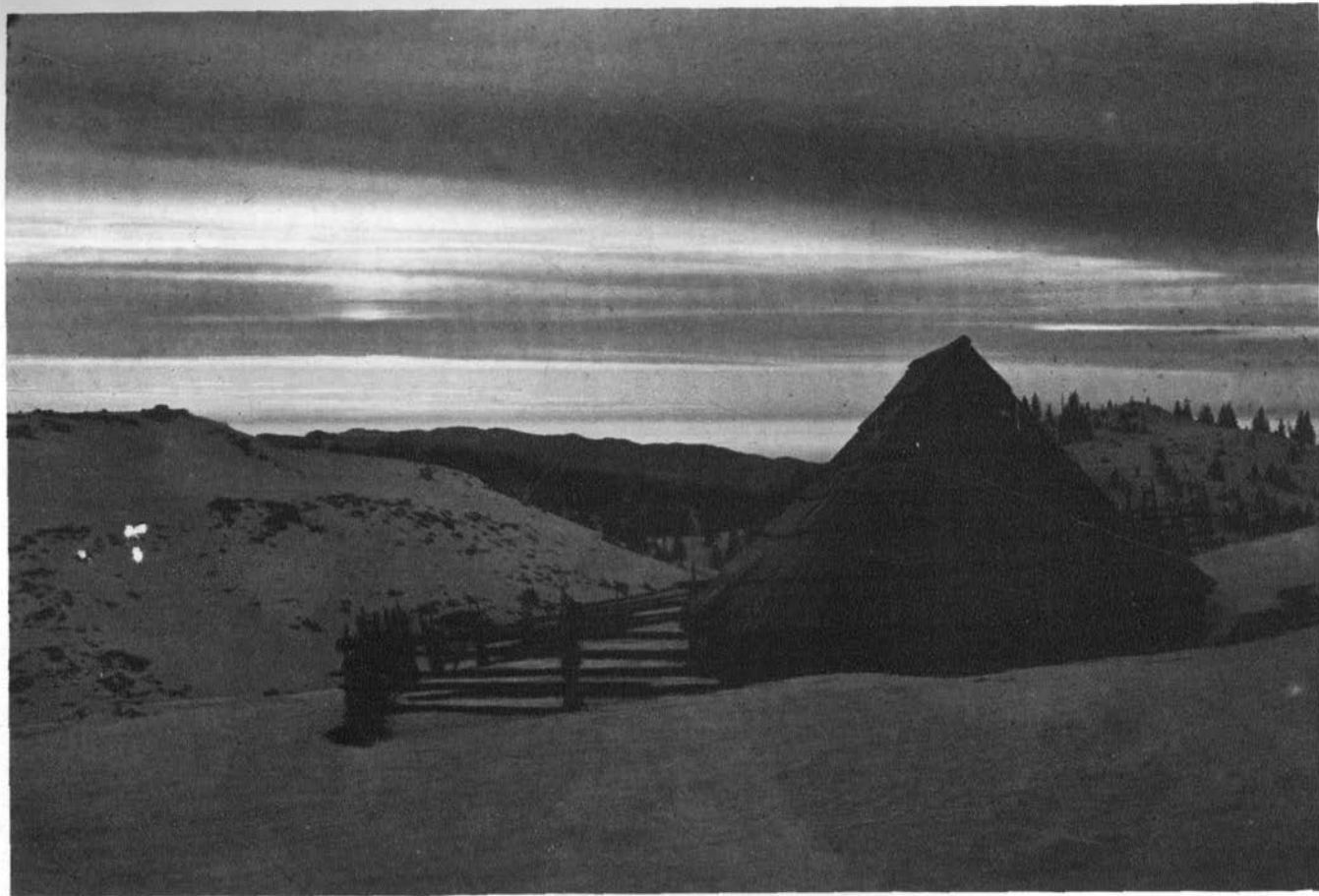
Planinska koča na Peci. — Podjetna in marljiva Mežiška podružnica SPD »P e c a« v Mežici gradi planinsko kočo na Peci, važno postojanko na naši najsevernejši mejni točki. V prid fondu za zgradbo te koče je podružnica založila lične znamke s sliko bodoče koče. Znamke stanejo po 50 par in se naročajo pri podružnici. Osrednji odbor tople priporoča nakup teh znamk.

Naše slike: Zimsko jutro na Vel. Planini. Solnčni vzhod na Vel. Planini pred južnim vremenom je nekaj nepopisnega. Krasota barv, ki se izpreminjajo v vseh nijansah, odseva na grebenih Planjave in Ojstrice, ki ponosni dvigata mogočne grebene severno od Vel. Planine. Razgled na vse strani je očarljiv. Valoviti teren z zelo redkimi gozdovi je pravi eldorado naših smučarjev, ki pohajajo prav radi na to planino. Slika je posneta pozno spomladí.

Vsebina: Jos. Wester: S Triglava peš v Ljubljano (str. 217). — Dr. H. Tuma: Pršivec (str. 222). — Janko Mlakar: Planinski invalid na Prisojniku (str. 227). — Dr. Stanko Tominšek: Triglavska severna stena (str. 231). — Dr. Jos. Ciril Oblak: Skice s pota (str. 235). — Čez hrib in dol: M. H.: Proti Skuti (str. 237). — Obzor in društvene vesti: J. Kogovšek: Drobní doneski k imenoslovju (str. 238). Odkritje Aljaževega nagrobnega spomenika. Smrtna nesreča na Brani. Smuško-tehnični odbor Jugoslovanskega Zimsko-Sportnega Saveza (str. 239). Nekaj o M. Blancu. Koča na Peci (str. 240). — Naše slike: Zimsko jutro na Vel. Planini (na prilogi).

»Planinski Vestnik« izhaja 12 krat na leto in stane v tuzemstvu za celo leto 40.- Din, za inozemstvo 60.- Din. — Naroča, plačuje, reklamira se pri Osrednjem Odboru S. P. D. v Ljubljani. Rokopisi, sploh spisi in poročila za natis se pošiljajo na naslov: Dr. Josip Tominšek, gimn. ravnatelj v Mariboru.

Za uredništvo odgovarja: Janko Mlakar, profesor v Ljubljani. — Izdajatelj: Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani; njegov predstavnik je dr. Fran Tominšek, odvetnik v Ljubljani. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani. (Priloge slik tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani).

Zimsko jutro na Vel. planini

Fot. Janko Skerlep